

**TIEDEKULMA-
POKKARI 9**

MIELEN SALAISUUDET

**Mitä tutkimus kertoo
aivoista ja mielestä**

Gaudeamus

Copyright © 2026 Tekijät ja Gaudeamus Oy

Gaudeamus Oy
www.gaudeamus.fi
Kaisaniemenkatu 13 A, 00100 Helsinki

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:
info@gaudeamus.fi

Toimitus: Gaudeamuksen ja Helsingin yliopiston työryhmä

Kansi ja sisäsivujen visuaalinen ilme: Ville Karppanen

Kannen kuva: Shutterstock

KL: T14

ISBN: 978-952-345-379-1

Painopaikka: BALTOprint, Vilna 2026

SISÄLLYS

- 11 **Kenen mieli? Tekoäly ja ihmisen mentaalinen autonomia koetuksella**
Pii Telakivi
- 27 **Ajattelun vinoumat: harhoja vai hyödyllisiä työvälineitä?**
Jukka Häkkinen
- 43 **Mitä on älykkyys?**
Markus Jokela
- 59 **Havaintoja väsymyksen historiasta**
Mona Mannevuori
- 75 **Onko käsillä mielenterveyskriisi?**
Anu Raevuori
- 93 **Miksi ja miten yksinäisyys vaikuttaa terveyteemme?**
Marko Elovainio
- 111 **Masennus ja hermoston muovautuvuus**
Eero Castrén
- 127 **Kielen varhaiskehitys ja lukivaikeudet**
Teija Kujala & Paula Virtala
- 143 **Muisti, muistihäiriöt ja kuntoutus**
Sanna Koskinen
- 161 **Voiko mieli paljastaa tulevaisuutensa?**
Jari Koistinaho
- 179 **Yhteydet suolistomikrobiston ja aivojen välillä**
Filip Scheperjans
- 195 **Miten uni muovaa elämäämme ja elämä untamme?**
Anu-Katriina Pesonen